

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบูรณาการภาษาภาพกับลายลักษณ์อักษรในจิตรกรรมฝาผนัง วัดถิ่นอีสาน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบของภาษาภาพกับลายลักษณ์อักษรในงานจิตรกรรมฝาผนังวัดถิ่นอีสาน รวมทั้งวิเคราะห์ความหมายของภาษาภาพกับลายลักษณ์อักษรและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่ปรากฏในงานจิตรกรรมกับวิถีชุมชน ผู้วิจัยวิเคราะห์การสื่อความหมายของภาพโดยใช้แนวทางการศึกษาสัญญาณศาสตร์ แนวคิดเรื่องวาทศิลป์เชิงภาพ และทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์ ซึ่งมีคำถามการวิจัยว่าการสร้างสรรค์รูปแบบสัญลักษณ์เชิงภาพและลายลักษณ์อักษรมีวิธีการอย่างไร สัญลักษณ์ที่ปรากฏนำไปสู่กระบวนการตีความและแปลความหมายได้อย่างไร และความสัมพันธ์ที่ปรากฏในงานจิตรกรรมลงไปสู่วิถีชุมชนได้อย่างไร

ผลการวิจัยเป็นรูปแบบพรรณนา โดยใช้แนวคิดการบูรณาการภาพและลายลักษณ์อักษรในงานจิตรกรรมเป็นแนวทาง มีการศึกษาข้อมูลการสื่อความหมายของภาพและลายลักษณ์อักษรโดยใช้ตัวบทที่เป็นภาษาภาพ และภาษาลายลักษณ์อักษร ในการศึกษาวิเคราะห์โดยยึดแนวคิดและทฤษฎี 3 กลุ่ม คือ 1) แนวคิดการสื่อสารด้วยภาพ แนวคิดไวยากรณ์ของภาพ และแนวทางการศึกษาเชิงสัญญาณศาสตร์ 2) แนวคิดเรื่องวรรณกรรมพื้นบ้านอีสาน เน้นการสื่อความหมายของวัฒนธรรม และ 3) แนวคิดคติชนวิทยา มีการรวบรวมข้อมูลจาก 5 วัดคือ วัดโพธาราม จังหวัดมหาสารคาม วัดสระบัวแก้ว จังหวัดขอนแก่น วัดหัวเวียงรังษี จังหวัดนครพนม วัดพุทธสีมา จังหวัดนครพนม วัดโพธิ์ชัยนาฬิง จังหวัดเลย ซึ่งมีผู้วาดเป็นช่างพื้นบ้านเป็นวัดที่เกิดในสมัยรัชกาลที่ 5 มีภาพจิตรกรรมและลายลักษณ์อักษรที่ค่อนข้างสมบูรณ์

การศึกษากการบูรณาการภาษาภาพกับลายลักษณ์อักษรบนจิตรกรรมฝาผนัง ได้แสดงให้เห็นรูปแบบของภาษาภาพกับลายลักษณ์อักษร โดยการให้ชื่อภาพ อธิบายเหตุการณ์ บอกสถานที่ การสื่อความหมายภาพบุคคล รูปสัตว์ บ้านเรือน ภูมิประเทศ มีการสื่อความหมายของลายลักษณ์อักษรผ่าน ตัวอักษรธรรม และอักษรไทยน้อย แสดงความสัมพันธ์ของความหมายที่ปรากฏเป็นภาพอาชีพชาวบ้าน ประเพณีและพิธีกรรม การละเล่น เครื่องดนตรี มหรสพหมอลำ การแต่งกาย ภาพชาวต่างชาติ จากการศึกษาพบว่าการวาดภาพบนผนังเป็นการสื่อสารเล่าเรื่องโดยอาศัยภาพวาดและตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างช่างแต้มกับผู้ชม เรื่องราวของอุปแต้มที่เขียนเป็นการเลียนแบบของจริง มักเป็นเรื่องพิธีกรรม การใช้ชีวิต ซึ่งสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์เป็นการสั่งสอน แสดงความเชื่อของผู้คนผ่านการผสมผสานระหว่างการสื่อสารด้วยภาพและลายลักษณ์อักษร

The research study regarding "The integration of contemporary connotation between images and text on the mural in local Isan temples" has the objectives to study the patterns of the image and text on the mural in local Isan temples, and to analyze the meaning of the image, text, and to analyze the relationship of the meanings which appear in the mural works and the folklore. The researcher has analyzed the meaning of the image by applying the symbolism method, image oratory techniques, and artistic component theory which have the research questions regarding the process of how the image and text patterns were created, how the symbols can lead to the process of determining and translating into meaningful interpretation, and how the relationship of the mural can have an impact on the folklore.

The research results are categorized as descriptive research by applying the integration of image and text as the chosen approach. The study of the meaning interpretation of the image and the text was conducted by using the topics of the image and text in order to analyze which had 3 related theories 1) the theory of image communication, literary style of the image, and the symbolism study; 2) the theory of the North Eastern literature which focusing on the cultural communication; and 3) the theory of folklore which the data was collected from 5 temples, which were Potharam temple in Mahasarakham province, Srabuakaew temple in Khonkaen province, Huaweang-rungsri

temple in Nakhonphanom province, Phuthasrima temple in Nakhonphanom province, and Phochainaphueng in Leoy province which the author was a local technician and the temple was built in the 5th dynasty era which still has the image and text in quite good condition.

The study of the integration of the image and text on the mural has shown the image and text patterns by providing the names, explaining the events, and telling the locations. The image communication of persons, animals, households, and geographical images were communicated through the text of Tham alphabets and Thai-noi alphabets which represent the meaningful relationships of the images including the occupations of people, festivals and cultural ceremonies, local plays, music instruments, North-Eastern style singing, dressing styles, and foreigners. The study has found that the mural were used as the way to tell the stories by using the image and text as the tools to communicate between the artists and the audience. The stories of Hoop-tam were written to portray the real life stories. They often tell the stories of cultural ceremonies and lifestyles which communicate the meanings in the symbolic sense, and were used to teach people, and express the people's beliefs through the combination of the image and text communication.